

Souhrnné výsledky konjunkturálního průzkumu v podnikové sféře

Český statistický úřad provedl v únoru 2014 celostátní konjunkturální průzkum názorů vedoucích pracovníků vybraných podniků z oblasti průmyslu, stavebnictví, obchodu a vybraných odvětví služeb. Tento průzkum byl zaměřen **jednak na hodnocení situace v hlavních oblastech podnikové ekonomiky v únoru a na krátkodobý výhled pro příští měsíce ve srovnání se situací, jak se jevila respondentům v období průzkumu.**

Průzkum se týkal 947 průmyslových podniků (tržby z průmyslové činnosti těchto podniků představují více než polovinu tržeb za průmyslové podniky celkem), ve stavebnictví 481 podniků, tento soubor pokrývá zhruba polovinu stavebních prací provedených podle dodavatelských smluv ve stavebnictví celkem, 286 podniků obchodu a 635 podniků vybraných odvětví služeb.

1. Konjunkturální průzkum v průmyslových podnicích

V **průmyslu** se v únoru hodnocení současné celkové **ekonomické situace** mírně snížilo. 30,4 % respondentů hodnotí svou ekonomickou situaci jako dobrou, 64,5 % jako uspokojivou a 5,1 % jako špatnou. V rámci zpracovatelského průmyslu byla ekonomická situace uspokojivá u respondentů se 63,4 % tržeb. Jako špatnou označili svoji ekonomickou situaci respondenti z oblasti zpracovatelského průmyslu se 5,8 % tržeb. Jedná se zejména o některé podniky výroby nábytku, výroby textilií a výroby usní. Dobrá ekonomická situace byla u respondentů s 30,8 % tržeb ze zpracovatelského průmyslu.

Hodnocení současné **celkové poptávky** se zvýšilo, hodnocení **zahraniční poptávky** se téměř nezměnilo. Úroveň celkové poptávky (knihy zakázek) považovali za uspokojivou respondenti s 80,4 % tržeb, respondenti se 5,6 % tržeb hodnotili úroveň celkové poptávky po své produkci jako vyšší a respondenti se 14 % tržeb jako nízkou. V rámci zpracovatelského průmyslu byla úroveň celkové poptávky v období průzkumu hodnocena jako uspokojivá u respondentů se 79,1 % tržeb, jako nízká u respondentů s 15,9 % tržeb a vyšší poptávka byla u respondentů s 5 % tržeb.

Pro zahraniční odběratele dodává část svých výrobků zhruba 89 % z celkového počtu vybraných podniků. Z nich podniky s 80,8 % tržeb považovaly úroveň **zahraniční poptávky** za uspokojivou, podniky s 14,2 % tržeb za nízkou a jako vysokou označili poptávku zahraničních partnerů respondenti s 5 % tržeb. Ve zpracovatelském průmyslu byla úroveň zahraniční poptávky považována za uspokojivou u respondentů se 79,5 % tržeb, u 14,9 % za nízkou a u 5,6 % za vysokou.

Výrobní činnost vzrostla u podniků s 21,8 % tržeb, poklesla u 8,3 % podniků a u podniků se 69,9 % tržeb byla výrobní činnost stabilizovaná. Ve zpracovatelském průmyslu se výrobní činnost zvýšila u respondentů se 19,9 % tržeb, snížení se týkalo podniků s 9,4 % a neměnnost podniků se 70,7 % tržeb.

Zásoby hotových výrobků se podle respondentů snížily. Stav **zásob hotových výrobků** považovali v období průzkumu respondenti s 89 % tržeb za normální v sezóně. Podniky s 7,1 % tržeb mají své zásoby vyšší a podniky s 3,9 % tržeb nízké. Stav **zásob surovin a materiálů** považují respondenti reprezentující 91,7 % tržeb za normální v sezóně.

Očekávání vývoje **ekonomické situace** pro příští **tři měsíce** se snížila, pro příštích **šest měsíců** se nezměnila. Zlepšení **ekonomické situace** v příštích třech měsících očekávají podniky se 13,3 % a zhoršení respondenti se 5,9 % tržeb, beze změny s 80,8 %. V průmyslu zpracovatelském se ekonomická situacelepší u 15,1 % respondentů, u 6,8 % se zhorší a beze změny zůstane u podniků se 78,1 % tržeb.

1) Hodnocení je provedeno pomocí konjunkturálních sald, což je rozdíl mezi odpověďmi ve variantách zlepšení (růst) a zhoršení (pokles) vyjádřený v %

Pro příštích **šest měsíců** respondenti se 21,4 % tržeb očekávají zlepšení **ekonomické situace**, zhoršení se 2,8 % a respondenti představující 75,8 % tržeb se změnami úrovně ekonomické situace svého podniku neuvažují. Ve zpracovatelském průmyslu se ekonomická situace stabilizuje u respondentů představujících 72,4 % tržeb, ke zlepšení by mělo dojít u podniků s 24,4 % tržeb a ke zhoršení u podniků, které zahrnují 3,2 % tržeb za respondenty ze zpracovatelského průmyslu.

Celková poptávka (podle knihy zakázek) by se v **příštích třech měsících** ve srovnání se situací v období průzkumu neměla měnit u respondentů se 66,8 % tržeb, s oživením poptávky počítají respondenti se 21 % a se snížením respondenti se 12,2 %. Ve zpracovatelském průmyslu očekávají zvýšení celkové poptávky respondenti s 23,6 % tržeb, snížení očekává 9,6 % respondentů a neměnnost 66,8 % respondentů.

Celkový export by se měl zvýšit u respondentů se 19 % tržeb, s neměnností exportu počítají podniky, jejichž tržby činí 72,7 % za celý soubor a snížení exportu očekává 8,3 % respondentů. Ve zpracovatelském průmyslu očekávají zvýšení celkového exportu respondenti představující 21,6 % tržeb, pokles respondenti s 9,4 % tržeb a respondenti se 69 % tržeb se změnami exportu nepočítají.

Celkový dovoz by se měl v příštích třech měsících zvýšit u respondentů s 14,4 %, ke změnám nedojde u 78,1 % a snížení dovozu předpokládají podniky se 7,5 % tržeb. Ve zpracovatelském průmyslu očekává 16,3 % respondentů zvýšení dovozu, 8,6 % snížení a 75,1 % respondentů neočekává změny.

Své **výrobní kapacity vzhledem k zakázkám** považují pro příští měsíce za dostatečné respondenti se 82,5 % tržeb. Více než dostatečné výrobní kapacity by měly být u 14,8 % a nedostatečné u podniků s 2,7 % tržeb. Ve zpracovatelském průmyslu jsou výrobní kapacity dostatečné u respondentů se 80,2 % tržeb, více než dostatečné u 16,7 % a nedostatečné u 3,1 % respondentů.

Respondenti očekávají pro příští tři měsíce mírný pokles tempa **výrobní činnosti i zaměstnanosti**. Zvýšení **výrobní činnosti** očekávají respondenti představující 23,9 % tržeb, se snížením počítá 7,8 % respondentů a respondenti se 68,3 % tržeb se změnami svých výrobních aktivit nepočítají. V oblasti zpracovatelského průmyslu očekávají růst výroby respondenti představující 27,2 % tržeb, neměnný vývoj 66,4 % respondentů a pokles výroby 6,4 % respondentů. Na otázku **zajištěnosti výrobních programů** z hlediska časové perspektivy odpovídali respondenti diferencovaně, a to zejména v souvislosti s odvětvovým zaměřením jejich výrobních aktivit.

S poklesem **zaměstnanosti** počítají respondenti v příštích třech měsících proti situaci v období průzkumu se 13,2 % počtu zaměstnanců. Respondenti se 77,8 % počtu zaměstnanců se změnami v této oblasti nepočítají a růst předpokládají podniky s 9 % zaměstnanců. Obdobné tendence očekávají pro příští tři měsíce také respondenti z oblasti zpracovatelského průmyslu.

Ve srovnání se situací v období průzkumu by se měl **růst cen** průmyslových výrobků týkat 8,1 % tržeb. Se snížením cen uvažují respondenti u 8,4 % tržeb a s neměnností u 83,5 % tržeb. Ve zpracovatelském průmyslu by se měly ceny zvýšit u 9,1 % tržeb, snížit u 7,5 % tržeb a 83,4 % tržeb zpracovatelského průmyslu by se cenové změny neměly týkat.

Co se týká **finanční situace** mělo v období průzkumu závazky po lhůtě splatnosti 19,4 % z celkového počtu podniků, které odpověděly (tržby těchto podniků představují 9,4 % tržeb za všechny vybrané podniky).

Schopnost podniků platit své závazky ve lhůtě splatnosti se v dalších třech měsících nezmění u 90,7 % počtu respondentů, u 6 % se zlepší a u 3,3 % se zhorší.

Úroveň **úvěrů** se bude vyvíjet podle názorů podniků diferencovaně. Se změnami v objemu úvěrů nepočítá 48,2 % počtu podniků, zvýšení úvěrů očekává 9,4 % a snížení 14 % počtu podniků. Úvěry nebude mít 28,4 % počtu podniků.

Saldo **indikátoru důvěry v průmyslu** konstruované jako průměr sezónně očištěných konjunkturálních sald ze tří ukazatelů (hodnocení celkové poptávky, zásoby hotových výrobků s opačným znaménkem a očekávaný vývoj výrobní činnosti) se celkově oproti minulému měsíci zvýšilo a oproti hodnotám z února 2013 je vyšší.

2. Konjunkturální průzkum ve stavebních podnicích

Ve **stavebních** podnicích se hodnocení současné **ekonomické situace** respondentů v únoru nezměnilo. Hodnocení **celkové poptávky** se oproti lednu mírně zvýšilo. V únoru hodnotilo 13,3 % respondentů svou **ekonomickou situaci** jako dobrou, 63,8 % jako uspokojivou a 22,9 % jako špatnou. **Stavební činnost** se zvýšila u podniků s 11 % objemu stavebních prací, k omezení stavební činnosti došlo u 40,8 % respondentů a u ostatních (se 48,2 % stavebních prací) ke změnám nedošlo.

Úroveň **celkové poptávky** po produkci svého podniku považovali v období průzkumu za uspokojivou respondenti se 34,4 % stavebních prací. V podnicích, jejichž objem výroby představuje 65,4 % stavebních prací, považovali jejich zástupci úroveň celkové poptávky za nižší.

Jako hlavní **bariéry růstu produkce** svého podniku označují respondenti nedostatečnou poptávku, respondenti představující 3,9 % stavebních prací bariéry růstu produkce nemají.

Očekávání vývoje **ekonomické situace** pro období příštích **tří i šesti měsíců** se zvýšila. **Celková ekonomická situace** by měla podle výsledků průzkumu zůstat **v příštích třech měsících** stabilizovaná u respondentů se 77,3 % objemu stavebních prací za všechny respondenty. Zlepšení své ekonomické situace předpokládají respondenti se 6,3 % stavebních prací a zhoršení se 16,4 %.

V příštích šesti měsících by se měla ekonomická situace zlepšit u respondentů se 20,5 % výroby. Zhoršení své ekonomické situace signalizují pro příštích šest měsíců respondenti se 11,7 % výroby, ke změnám proti období průzkumu by nemělo dojít u 67,8 % respondentů.

V návaznosti na blížící se stavební sezónu respondenti očekávají pro příští tři měsíce zvýšení tempa **stavební činnosti** a také růst **zaměstnanosti**. **Stavební činnost** by se měla zvýšit u respondentů představujících 16,2 % stavebních prací. Ke snížení stavební činnosti by mělo dojít v tomto období u respondentů se 30,2 % stavebních prací a stabilizovaný vývoj předpokládají podniky se 53,6 % výroby za celý soubor. Co se týká očekávaného vývoje **zaměstnanosti** se stabilizací v této oblasti počítají respondenti se 66,8 % zaměstnanců za celý soubor. Zvýšení počtu zaměstnanců proti situaci v období průzkumu předpokládá 5,7 % respondentů a snížení 27,5 % respondentů.

Stavebníci vypovídali také o **kapacitním zajištění svého výrobního programu na příští měsíce**. Z celkového počtu odpovídajících podniků uvedlo 70,3 %, že jejich výrobní kapacity budou v příštích měsících vzhledem k zakázkám, objednávkám a probíhajícím jednáním dostatečné. Objem stavebních prací těchto podniků představuje 44,2 % stavebních prací. Nedostatečné výrobní kapacity bude mít 1,4 % počtu respondentů s podílem objemu stavebních prací 1,6 % a více než dostatečné kapacity by měly být u 28,3 % počtu respondentů (objem jejich stavebních prací představuje 54,2 %).

V průměru by měla být dle odpovědí respondentů **stavební výroba zakázkově zajištěna** na zhruba 7,3 měsíců dopředu.

Růst **cen** předpokládají respondenti u 4,3 % své produkce, neměnnost u 82,9 % produkce a pokles prodejních cen očekávají respondenti u 12,8 % produkce.

Závazky po lhůtě splatnosti mělo 28,7 % počtu respondentů (objem stavebních prací těchto podniků představuje 17,3 % objemu za všechny respondenty).

Objem **úvěrů** se v příštích třech měsících nezmění podle výsledků průzkumu u 47,7 % počtu podniků, zvýšení úvěrů předpokládá 7,5 % a snížení 11,9 % počtu podniků. Úvěry nebude mít 32,9 % počtu podniků.

Saldo indikátoru důvěry ve stavebnictví, konstruované jako průměr sezónně očištěných konjunkturálních sald ze dvou ukazatelů (hodnocení celkové poptávky a očekávaný vývoj zaměstnanosti v příštích třech měsících) se celkově oproti minulému měsíci zvýšilo je také vyšší než v únoru 2013.

3. Konjunkturální průzkum v obchodě

V odvětví **obchodu** se v únoru hodnocení současné **ekonomické situace** respondentů oproti lednu nezměnilo. Jako dobrou hodnotilo v únoru **ekonomickou situaci** svého podniku 18,3 % respondentů, 73,7 % jako odpovídající sezóně a 8 % jako špatnou. Zásoby se nezměnily také. Současný **stav zásob** hodnotilo 94 % respondentů jako odpovídající sezóně a vysoký stav zásob mělo 5,3 % respondentů.

Vyšší **požadavky na dodavatele** budou mít v příštích třech měsících respondenti se 27,4 % tržeb, stejné požadavky budou mít firmy se 69 % tržeb a s 3,6 % nižší. **Počet zaměstnanců** se v příštích třech měsících nezmění u 74,3 % respondentů, 14,7 % očekává růst a 11 % respondentů pokles. Stabilizované **ceny prodávaného zboží** předpokládají pro další tři měsíce respondenti s 79,8 % tržeb, 3,2 % předpokládá pokles a 17 % respondentů očekává růst.

Očekávání vývoje **ekonomické situace** pro období příštích **tří měsíců** se meziměsíčně zvýšila, pro období příštích **šesti měsíců** se nezměnila. Z názoru respondentů na vývoj **ekonomické situace** podniku očekávaný v příštích šesti měsících vyplývá, že podniky s 30,8 % tržeb očekávají zlepšení své ekonomické situace, s 58 % žádné změny nepředpokládají a 11,2 % podniků očekává zhoršení.

Saldo indikátoru důvěry, konstruované jako průměr sezónně očištěných konjunkturálních sald ze tří ukazatelů (hodnocení ekonomické situace, stav zásob s opačným znaménkem a očekávaný vývoj ekonomické situace) se meziměsíčně zvýšilo a v meziročním srovnání je vyšší.

4. Konjunkturální průzkum ve vybraných odvětvích služeb

Ve **vybraných odvětvích služeb** (vč. bankovního sektoru) se v únoru hodnocení současné **ekonomické situace** oproti lednu mírně zvýšilo. Ve vybraných odvětvích služeb hodnotilo svoji současnou **ekonomickou situaci** 51,4 % respondentů jako dobrou, 46,7 % respondentů ji hodnotilo jako odpovídající sezóně a 1,9 % jako špatnou.

Hodnocení **poptávky** v únoru se snížilo, ale její očekávání pro příští **tři měsíce** se mírně zvýšila. Růst **poptávky** (knihy zakázek) po produkci podniku očekává 25,6 % respondentů, neměnný vývoj předpokládá 69,4 % respondentů a 5 % pokles. Neměnnost ve vývoji **cen** očekává 88,6 % respondentů, růst cen 8 % respondentů a 3,4 % pokles. Pokles počtu **zaměstnanců** očekává 21,4 % respondentů, neměnnost 72 % a růst počtu zaměstnanců 6,6 % respondentů. Očekávání vývoje celkové **ekonomické situace** pro období příštích **tří i šesti měsíců** se nezměnila.

Saldo indikátoru důvěry ve vybraných odvětvích služeb konstruované jako průměr tří sezónně očištěných ukazatelů (hodnocení ekonomické situace, hodnocení poptávky a očekávaná poptávka) se meziměsíčně mírně snížilo, ale meziročně je vyšší.